

Порадилата

за «РУСЛАНА» виходить в Австрії:

за члний рік . . . 30 коп.
в п.я року . . . 10 коп.
за черв. п.я . . . 5 коп.
за рік . . . 170 коп.

За границею:

члний рік . . . 16 рублів
або 36 франків
за рік . . . 8 рублів
або 18 франків

Неодмінне число по 10 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і думку ми вирешим: а не воьмень мпльости і вири не воьмень, бо руске ми сердце і міра руска.» — В Русланових исальміх М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дия крім неділі і руских свята о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дембровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає слашше на попередне застережене. — Реклямації неопечатаніє вільні від порта. — Оголошенія звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесенія по 30 сот. від стрічки.

Вижидajúче становище.

(Δ) Не в перший раз вказували ми на те, що ворожа Полякам пруска політика роздратувала була не лише польських денвникарів, але й керманічів польської політики до того ступня, що втрапили рівновагу і кидали ся в обійми політичним керманічам російської політики славянофільської, змагаючої до польско-російського союзу. Отсю хвилю задумали вихіснувати для себе наші галицькі москвичі і почали навязувати взаємнн і при соймових виборах і в державній радї, щоби промостити дорогу до угодової політики в Австрії і в Галичині між москвичами а Поляками. Посол др. Глебовіцький виступив не лише з програмовою статьею в краківськім місячнику *Swiat Słowiański*, але і бар. Бекови заявив, що москвичі не відносять ся ворожо до Поляків у Галичині і готові з ними погодити ся, щоби лише помогли їм згнести Українців (мав ту очевидно на думці змагане до самостійного і окремішного розвитку руского народу в Австрії від московского) та допомогли до розвитку «исторической партії», себ то наших москвичів в напрямі обединенія Руснаів з москвичами (або як они звуть з: рускимъ народомъ.)

З того часу і в російських денвниках і в польських заграничних, а відтак

в галицькім денвникарстві польськім і в органі тутешньої московської агенції посипали ся численні статі на тему російско-польского порозуміння.

Само про себе розуміє ся, що з становища обидвох могутних народів в Славянщині, Москалів і Поляків, можна лише щиро бажати, щоби між ними дійшло до порозуміння, щоби Поляки осягнули в Росії належну їм рівноправність і могли свобідно розвивати свою мову, літературу і культуру.

Одначе та обміна гадок і домагань, яка ішла в Росії між народом а народом, а зглядно між денвникарством одного і другого народу, московского і польского, була перенесена до Галичини. Польска печать і польска суспільність роздратована радикальним рухом руским почала сі радикальні змаганя і прояви пятаювані нею висловом «гайдамаччини» навязувати всій українсько-рускій суспільности, самій укр. рускій народній ідеї і видала оклик: геть з українщиною, нищити Українців і звернула ся якраз до найбільших ворогів укр. рускої народної ідеї, самостійного розвитку укр. руского народу — до галицьких москвичів, котрі наново проголосили давно вже визнавану ними обединительну ідею руского наводу з Москалями — на основі програми: самодержавне, православне, народность (розуміє ся: московска). Тих то галицьких москвичів, котрих за-

щепив свого часу Погодин з підмогою Дениса Зубрицкого, Якова Головацкого et сопр., почала тепер польска печать і суспільність вважати представниками московского народу, коли тимчасом они не були і не є нічим иншим, як агентами всяких благодотворительних комітетів і обществ, які змагають до штучного накинєня рускому народови в Галичині московської мови і православія (факти таких змагань були вже в Галичині) і підготувати обединенє з Росією. Тепер они почали знов домагати ся признаня в Австрії горожаньства московській мові і заведеня московської мови в школах і урядах, основаня катедри московської мови і літератури в університеті львівськім і т. п.

Нетільки польске денвникарство, але й й всепольскі політики, як проф. Бузек почали з антагонізму до Українців, котрих загалом пятаювали гайдамаками, прихильно відносити ся до змагань наших москвичів, а проф. Бузек на вічу у Львові проголосив рівноправність чотирох(!) народностей в Галичині!

Ворогованє проти Русинів-Українців ще більше заострило ся по сумній події з 12. цвітня, бо злочин, якого допустив ся загорілець-соціяліст, узагальнено наслідком проявів радикального і соціялістичного денвникарства руского і перенешено на всю руску суспільність.

Се вихіснювали на свій лад наші

Іван Коссак.

Пропанцій.

(Нарис).

Ціле товариство йшло вже вільнійшим темном.

Йшли лісом четинним, місцями сьвітлим, місцями темним, дорогою, що пняла ся в менших або більших закрутах здонж срібного Прута.

І весело їм було...

Сьміх і регіт гинув в шумі бистрої води.

Остап далеко — на переді.

Полишив позаду ціле товариство, сам гнав мов божевільний. Мучило его днесь се веселе товариство — денервовав той ліс — той темний ліс. Хотів скорше бути на полонинах, на верхах — на Хомяку.

Йшов поспішно, вслухуючись в дикий крик розпуки каскад срібної води, велухуючись в сумний плач старих ялиць.

Скінчив ся ліс.

Отворив ся новий сьвіт — инший сьвіт...

Яскравість красок, побідносний мабстат сонця...

Мало ему.

Поспішно вдирав ся дальше. На верх... на верх... на Хомяк...

І Остап стоїть на вершку. Стоїть на Хомяку.

Стоїть сам.

Там в долині, далеко, полишились всі они... ціла громада...

Він тут сам — зовсім сам. Лиш гори з ним... Єго кохані гори...

Єго Черногора перед ним...

Почув думу в собі, дивну силу якусь.

Випружив рамена, розширив грудь, підніс голову...

Сам, сам оден... гори і гори...

Спасибіг вам, гори кохані мої... Спасибіг, Черногоро моя... Я сам, сам під тим сонцем, що так озолочує вас. Я, ви і сонце ясне боже — се одно.

Перероджуюсь з вами в одно — думку мою вашою чиню, сердце мое в ваші груди вкладаю, стаю сильний — силою вашою — гожий як полонина божи — віддихаю подувом вітру вашого, гніваюсь громами вашими.

Я тут сам — я пан — я велит... Пощо кого мені тут?... Я сам...

Тут на висоті безлюдних вівтарів відправляю молитву мою. Молитва моя сьвята. Молитва моя чисто є.

Я сам... Далекo від зла, далекo від гнили сьвіта, далекo від всего, що нечисте, брудне.

Далекo від болю і недолі. Я сам.

Зовсім сам.

Гори ви мої!

Люблю вас гори мої кохані...

Люблю вас в шумі лісів ваших...

Люблю вас в зелени ваших...

Люблю вас в скалах ваших...

Люблю вас в червоних жарах заходу, в синих і зьвіздистих ночах...

Люблю вас...

* * *

Небо горіло кровю позолотого заходу і грало етеричним калейдоскопом облоків, тихо розтручаних дрожащими лучами сонця.

Товариство зходило з Хомяка.

На цілій простори Черногори так тихо — так дуже тихо. Лиш в долині шуміла вода, лиш в долині шуміли ялиці.

Марійка без руху, вдивлена в заходяче сонце, заслухалась в тій тишині дивній. Забула про все, слухала і дивилась.

Думала щось.

Зморщка задуми виступила помежи зсунені брови, а рожеві уста розхилились легким рухом, мовби шепотом хотіли

москвичі і представляли себе невинними і смирними та покірними ягнятами, щоби тим способом приєднати собі польське дневникарство і польську суспільність. Обидві сторони були вже в справдешних обіймах, російсько-польське примирення було майже довершене, а славянофільська нута гомоніла майже по всіх польських часописах.

Однак не довго тривало се хвилеве уповнє. Відносини в Росії показали, що там ще далеко до бажаної свободи (зачинено недавно в келецькій губернії всі польські школи), почало остигати славянофільське одушевленє, всеславянський конгрес відбуде ся імовірно без участі Поляків, а також в галицько-польських дневниках починає проявляти ся отверженє. „Русско-народный катехизмъ“ виданий нашими москвичами, котрий Поляків п'ятує найбільшими ворогами руского народу, отверезив троха польських політиків (хоч моглиб же й інші подібні видання собі прочитати) і тепер починають задумувати ся, що деклямації Глебовіцких і Дудикевичів «брехнею підбиті» та кличуть тепер: «Роззекајму!» Починають відчиняти очи на те, що давно треба було бачити і знати, що в Галичині, ані в Австрії московської народности нема і що панове Глебовіцкі, Маркови і Дудикевичі не є представниками ніякої народности.

Можемо отже пригадати се, що нераз ми висловили, що пристрасть, загорілість і засліпленє з яким значна часть польского дневникарства відноситься до народного руху українсько-русского і п'ятувала та змішувала єго загально з «гайдамачиною», є недобрими дорадниками в політиці. Тут треба холодного розуму і спокійної оцінки відносин з повним їх знанєм.

вторувати працюючим в ній гадкам, почуваням.

Потайки глянула вона на Остапа.

І прошиб по єї личку промінь великого щастя. І змішалась дуже, коли запримітила, що він обсервував єї.

— Як ту чудово — шепнула.

Йшли далше.

Марійка сама.

Остап за нею.

Решта товариства по двоє, троє за ними.

Війшли в ліс.

Темніло.

Она боїть ся, боїть ся темного ліса.

Остап зрівнавь з нею.

Йдуть разом.

Остап говорив, говорив про Чорногору.

Виповнив думки єї запахом ялиць, шумом водопадів, ясностию сонця, чаром зелених полонин.

Слухала, лице зарожевіло, груди її філювала.

Змучена пристанула.

І били від неї всі чуда і лучі дівочої природи, сьвіжість малин на устах, срібність в очах.

— Боїтєсь, пані?

— Ні — шепче тихесенько і мимохить тулить ся до єго сильного рамена.

(Далше буде).

Політичний огляд.

Австро-Угорщина.

Засіданє ради державної розпочало ся в понеділок о год. 3:30 по полудни. Між внесеними інтерпеляціями находить ся інтерпеляція п. Гофмана Велленгофа і тов., Вольфа і тов., як також Маліка і тов. в справі останних подій на університеті в Градці. По подрібнім представленю знаних подій, вказуючи на загальне розбуренє серед вільнодумних німецьких кругів, домагають ся інтерпелянти, щоби міністерство просьвіти зарядило спеціальне слідство і видало конечні розпорядженя, щоби такі насильства непокликаних живел не приключали ся в будучности на висших школах.

Краввий, карний суд в Відни зажадав від палати видачі послів Штернберга і Бергманна за злочин поєдинку, послів Ісонескула-Грекула, Чайковского, Удржалея і Свейка за участь в злочині поєдинку а також посла Ончула за злочин поєдинку.

По відчитаню єго одержав голос п. Заїц в ціли поставленя формального внесеня. Вказуючи на події на університеті в Градці, заявив бесідник жаль, що члени палати послів стоять на чолі людей, котрі з наукою не мали ніколи нічого спільного, щоби лише вносити на університет політичну і шовіністичну агітацію і надуживати свободи научуваня і науки для партійно-політичних цілий. З огляду на розяренє, викликанє тим актом насильства серед членів палати послів, уважає бесідник за річ конечну маніфестацію палати в тій квестії і для того ставить внесене, щоби теперішнє засіданє, на котрім має бути осудженє поступованє тих послів, що місце науки заколочують актом насильства, а правительство візвати, щоби всіми середниками, котрі має до розпорядимости, боронило свободи научуваня, ученя ся і вільности науки. Крім того має бути на сім надзвичайнім засіданю висказана симпатія палати для всіх професорських сенатів за їх відважну оборону перед напором на свободу університету.

Внесене о замкненє засіданя відкинено, також ідкинено 112 голосами проти 76 внесене о відбутє надзвичайного засіданя. (Голосні оплески на лавах християнсько суспільних послів).

Палата приступила до дальших нарад над нагlostию ввєсеня Кольоврата в справі закона о резервістах. По промовах генеральних бесідників Лісого і Філіпінського, котрі промовляли по чески, забрав голос п. Глєбовіцкый в ціли фактичного спростованя і звернув ся проти твердження п. Петрицкого, будьтоби цілий руский нарід подіяв погляди і чувства Січиньского при сповненю скритоубийства на гр. Потоцкім. Зі зглядом на ту обставину, каже бесідник, що до тої теми поверне ще раз в своїй бесіді при наглих ввєсенях в справі галицьких соймових виборів, обмежує ся тут на фактичним спростованю в тім напрямі, що в імени свого сторонництва і значної більшости свого народу закладає протест перед цілим культурним сьвітом проти твердження посла Петрицкого. (Оплески). П. Старух кличе: Де ваш нарід? В Галичині єго нема, Ви преці Москаль а не Русин. П. Глєбовіцкый: Вже раз Вам сказав я, що Ви тут в парламенті в Відни а не в корчмі. П. Старух: Не потрібую ваших наук.

П. Глєбовіцкый: Стверджую, що наш нарід в переважуючій більшости осуджує не лиш то страшне убийство, але також взагалі всякий тероризм (гримкі оплески). Я змушений ствердити перед цілим культурним сьвітом, що чувства і погляди убийника Січиньского поділю-

ють виключно єго українські товариші, а не більшість нашого народу. (Оклики і перериваня серед українських послів).

Нагlostия ввєсеня Кольоврата прийнято одноголосно, почім приступлено до першого читаня закону о підмогах для родин резервістів, покликаних на вправи. Пос. Куніцкий (соц. дем.) стверджує з вдоволенєм, що конечність поправи долі родин резервістів стає поступенно узнана а також міністерство краввої оборони само признає єю конечність. Однак людиність мусить в заміну за підмоги для родин резервістів понести великі жертви в наслідок підвишеня контингенту рекрутів, тим більшість правительственна поповнила великий гріх супроти людиности. Підмоги для родин в висоті 50 прц платні звичайної в данім окрузі, є на погляд бесідника недостаточні. Яко мінімум належить домагати ся підмог в висоті 60 прц. властивої платні. Після предложеня, робітн к не дістає винагородженя за день подорожи. В тім випадку належить признати запомогу в висоті подвійної денної платні. Також на випадок занедужаня резервіста підчас військової служби належить домагати ся запомоги аж до повного єго подужаня. Предложено виказує багато інших ще недостач.

Бесідник думає, що предложене зроблено лише на то, щоби зменшити обуренє людиности з причини підвишеня контингенту рекрутів (притазуваня у соц. дем.) Закон не буде в можности усунути огірченя людиности з причини нових військових тягарів, поки справедливі жаданя покликаних до військової служби резервістів не будуть заспокоєні.

Бесідник заявляє вкінці, що єго сторонництво стоїть при жаданю заведеня дволітної військової служби, домагає ся, щоби недостачі закона о резервістах усунуно і щоби в короткім часі виготовлено пропонований проєкт закона, щоби покликані на осінь резервісти мали вже з него користь.

По промові Фресля в ческім язиці замкнено дискусію і вибрано генеральних бесідників: Буржіваля „проти“, Стюгандля „за“.

Новинки.

— Календар. В середу: руско-кат.: Явленє зн. Ч. Кр.; римо-кат.: Бернарда. — В четвер: руско-кат.: † Івана Богослова; римо-кат.: Блечи Цариці.

— Здоров'є нашого монарха. Віденські дневники доносять, що цїсар занедужав легко на катар, задля чого відкликано вчерашні послуханя. Є се однак легка недизпозиція, бо инакше відкликано би вже і заповіджений на 21. с. м. п охід дїтвори народних шкїл з Відня. Kogresp. Wilhelm пише, що вчерашні послуханя у цїсаря тому відкликано, що цїсар мусить шанувати ся з огляду на наближаючі ся ювілейні торжества. Та сама кореспонденція доносить далше, що цїсар має ся зрештою добре і поладнував без ніяких ознак умученя звичайні занятя і приймав реферати. Стан сил є незмінно дуже добрий, як також апетит добрий.

— Посланіє до наших владик. Під сїм заголовком помістило „Дїло“ (ч. 109.) безпримірно скандальну вступну статію, в якій руських владик відсуджує від дбалости о своє стадо та від прав називати себе „князями руської церкви“. Прявід до сїх мерзких інвектив дав намірений перехід селян з Недільної задля низьких матеріальних вигід на латинський обряд і акція деяких, державних і автономічних, польських властей та приватних людей, що зневолюють Русинів під загрозою утрати хліба до переходу на латинський обряд. „Дїло“ негодує, що владики в сїй справі не зробили ніякого кроку ані у державних властей, ані у

латинських владик та що не видали ніякого пастирського послання до вірних „яке певно було би більше на місци і до лиця нашим владикам, ніж пожалування гідні агітаційні брошури в виді політичних посланій...“ Специально атакує „Діло“ Експ. Митрополита, який по гадці органу пайдократів „перервав курацію, щоб тільки забрати з амвони голос в такій чисто політичній справі, як акт Січинського, а тепер, коли в його митрополічій столиці вірні його церкви масами покидають її, виїхав собі, мовби нічого не було, на візитацію провінціальних деканатів, лишачи свою паству у Львові не поталу долі.“ „Діло“ нападає в дальшій ряді на руський єпископат за те, що він мовчить, коли недавні альянти „Діла“ москвофіли накликають в „Руської Воли“, видаваній в Перемишлі до папства в Почаїв і Київ. Ціла стаття „Діла“ є актом терору за те, що руські владики посьміли мати іншу від „Діла“ гадку в справі убицтва намісника. Видно се аж надто ясно з отсих уступів: „Іноді просто відноситься ся вражінє, що наш єпископат, се якась політична експозитура польсько-шляхотського краю свого правительства, котра стає многоглаголива і краснорічлива тоді, коли тому правительству того треба, а нагло замовкає тоді, коли інтерес того правительства наказує мовчанку. Мусимо сказати нашим владикам, що наш загал просто згіршений таким пониженєм тої церковної і народної гідности, якої допускають ся ті, що присвоюють собі титул „князів руської церкви“, а рівночасно забувають, що права мусять іти в парі з обовязками. Є се дуже невідрадний обяв, що наші духовні ерархи своїм поступованєм змушують нас з одного боку критикувати їх політичні посланія, а з другого боку писати до них посланія, щоби пригадати їм їх церковні і народні обовязки в чисто церковних справах. Але коли доля поставила нас на сторожі наших народних інтересів, то ми спроверили би ся нашим обовязкам, колиб не зробили сего. Бо коли від простого, бідного і темного селянина жадаємо з цілою строгістю сповнення народних обовязків, то о скільки більше маємо право і обовязок жадати сего від тих, що хотять, щоб цілий наш нарід уважав їх „князми руської церкви“.

Подавши сї крайно цинічні замітки під адресою руських владик, „Діло“ зазначає, що мусіло таке вчинити не лише з титулу права і обовязку, але й тому, „бо до редакції доходить численні голоси признаня з кругів нашого духовенства з приводу нашого становища супроти наших владик в справі атентату Січинського і справі Недільної.“

Колиб останнє твердженє було правдиве, то воно свідчило би лише, що й поміж нашим духовенством є люди, які за свої гроші дозволяють собі безкарно плювати в лице. Останною статією виявило „Діло“ дуже ясно свою ціль. Воно хоче за всяку ціну підорвати авторитет наших владик, почім буде вже легше підорвати і повагу самого духовенства. Над сям повинні би розміркувати в першій ряді сї священники, що шлють редакції „Діла“ признанє, а в другім ціле наше духовенство, для якого готово не стати колись місця в народній роботі на галицькій Русі, коли на такі статії як останна в „Ділі“ не буде реагувати.

— **Процес проти Генриха Сенкевича**, як ми вже доносили, відбув ся вчора перед присяжними судіями у Відні і скінчив ся для него доволі немилю. На основі вердикту лави присяжних трибунал засудив Сенкевича на 300 К гривни і кошти процесу за обиду руських академиків через кепкованє з них. Сенкевич не явив ся особисто на розправі а предложив лише свідочтво слабости. З 5 обжаловуючих не прибув лише акад. Черкавский. На розправі відчитано статію Бернзона і статію Сенкевича, потім зізнанє его перед краківським судом з заявою, що він опирав ся на писанях польської преси львівської. Дальше відчитано зізнаня лікаря львівської в'язниці сїдчої д-ра Люкаса і в'язничого доглядача Мельника. Тенер

най Сенкевич подякує львівським газетам за їх інформації, на яких операв ся пишучи статію до Zeit-у, за що наїв ся сорому і заплатити 300 К гривни (що значить 30 днів арешту) і грубі кошти процесу.

— **Теоологічна академія в Велеграді**. Як доносить „Našines“, орган посла др. Грубана, найшов ся якийсь меценат, що хоче оснувати Кирило-Методієвску академію в Велеграді на Моравії. На сій академії моглиб священники всіх славянських народів убігати ся о докторський диплом. Катедри булиб утворені для історії догм, схисм, літургій, славянських азиків і літератур, соціології і ин.

— **Цісар уділив з власних фондів 400 К** за помози на докінченє будови церкви в Баличах, мостиского повіта, а 200 К на докінченє будови церкви в Бабинцях, товмацкого повіта.

— **Напади на католицьких студентів**. На університеті в Градці мала оноді відбути ся промоція на доктора студента, члена німецького католицького товариства „Кароліна“. Ліберальні студенти обсадили університет і не впустили товаришів промованого, ані селян з околиці, що прибули на се торжество під проводом пос. Гагенгофера. Селяни провоковані почали бити студентів, аж поліція привернула порядок. Ранених було кільканайцять осіб. Ректор відложив промоцію і зарядив, що від тепер на промоції не можуть бути чужі особи. — На віденським університеті мало що не прийшло оноді до бійки. На католицьких студентів, які спокійно виходили з університету, напали студенти німецькі вольнодумці, але поліція вмить розділила обі сторони і не допустила до проливу крови.

В Інсбруку замкнено університет з причини галабурд, розпочатих вільнодумними студентами. По зборах ліберальні студенти потягнули під будинок, в яким містить ся льокаль товариства католицьких студентів з криком в губі а з каменями в кулаках. На кидаючих каменями виливано з вікон помий. Всі вікна в тім домі вибито. На університеті прийшло до бійки між студентами. Демонстрації перед льокалем католицьких студентів повторили ся відтак кілька разів. Університет буде замкнений, поки не утихомирить ся.

— **Зїзд урядників повітових рад**. В неділю відбуло ся у Львові засіданє виділу Союзу повіт. рад. до якого належать представителі бюр пов. рад з ріжних сторін краю. На тім засіданю переведено загальну дискусію над проектом реформи адміністраційних властей, до якої має небавом прийти після запевненя намісника д-ра Бобжинського і над евентуальними наслідками тої реформи для рад повітових. Ухвалено заняти ся виробленєм взірцевого шемату складу бюр повітових рад, приписів що до кваліфікації, якої належить жадати від кандидатів і платні урядників задля одноцілности условин служби урядників повітових рад в цілім краю. Сеї задачі підняв ся п. Квятковський з Перемишля, а п. Буковський зі Станиславова має обробити взорець службової прагматики, службових інструкцій для секретарів, люстраторів громадських рахунків, інженерів і дорогової служби, інструкції касової і рахункової, а вкінци для маніпуляційної служби.

— **3 Харкова**. Дня 10. с. м. в Харкові помер звич. проф. історично-філологічного факультету місцевого університета Е. К. Редін, в 44. році життя. Він написав чимало праць про штуку, напр.: „Кієво-Софійський собор“, „Пам'ятники древне-русського искусства на виставці VIII археологического съезда въ Москвѣ“, „Харьковъ, какъ центръ художественнаго образования юга Россіи“ і сила ин. В університеті небижчик читав теорію й історію штуки.

— **Огні**. Вночі з п'ятниці на суботу вибух в Самборі на Долшнім передмістю недалеко млинів великий огонь, котрай знищив 12 домів і 16 будинків господарських зі всіма запасами. Згоріла також значна скількість дробу і худоби. Шкода в значній часті необезпечена, вносить около 140.000 К. Огонь вибух в стодолі Гіглі і був, здась, підложений. — В

громаді Тяпче, долиньского пов., згоріли вночі з 9. на 10. с. м. 4 селянські нагороди загальної вартости 7.800 К. Шкода була обезпечена ледви на 600 К. Огонь, здась, був підложений. — В Щитівцях, заліщицкого повіта, згоріло сими днями 6 селянських господарств а загальна шкода вносить 10.400 К і була ледви в одній третій часті обезпечена. Та й тут огонь був, здась, підложений.

— **Хліборобська недоля на Україні**. З с. Москаленок, золотоносного повіту в Полтавщині доносять: Голод і злидні панують по селах давно, та ми й привикли до сего. Але весною сей голод найдужче дошкулює. Перед Великоднем осе нам оповістили, що золотоноська земска управа розіслала на волости гроші для запомози голодним. Вся біднота заворухилась. Але Васютеньський старшина заявив їй, що він буде давати запомогу не грішми, а борошном. Кітлівці і инші села згодились уже і на се, аби тільки з голоду не померти. Але наші москаленці заходились радитись і порішили не брати борошна, а жадати грошей. Поки радилсь, старшина будімо відіслав гроші у земство. А голод — не жарти! Москаленці обібрали двох ходаків і післали з прошенєм до земства. Земство здивувалось сим й післало їх до старшини, бо гроші, мовляв, у него. Що мав на меті п. старшина — невідомо. Дехто каже, що він мав сї гроші—2000 карб. віддати на проценти до осени, а потім післати до земства, сховавши проценти. Оттак поводить ся начальство: бере хабарі і дере скіру з всякого, аби лиш обловити ся.—Київщина належить до тих сторін України, де сего року ще сьак-так виглядають засіви. Як показують офіціальні відомости, в липовецькім повіті гарної озимини числять 12.680 десят., гіршої — 13.561 десят. і загибло зимою 3.064 десят. Лишилось на весну не засіяних озиминою 2.840 десят., які повернуто під ярину. Тіж простори, де не зійшов озимий хліб, селяни так саме пересявають вівсом, ячменем та горохом. Ярина почала сходити веселенько. В радомисльськім повіті красної озимини нараховано 33.680 десят., плохой 22.677 десят., загибло зимою 2.800 десят. Лишилось на весну незасіяних озиминою 6.511 десят., які разом з тими просторами, що загибли, так саме засівають ся яриною: вівсом і ячменем. Ярина ледве починає подекуди вибігати з землі; за те красно зеленіє трава на сіножатях.

— **3 в'язниці випущено позавчера** цукорничого челядника Стецькова, який мав похвалювати злочин Січинського.

— **Папа і альхемик** Папа Лев X. збув в дотепний спосіб одного чоловіка, котрий чванив ся, що уміє робити золото. Він дав папі розправу про свою штуку в надії, що папа его щедро нагородить. Лев X. приймив ту розправу і вручив обманцеві 12 порожних мошенок на гроші, кажучи: „Не даю вам золота, бо після сеї розправи можете самі кождої хвилі витворити стільки зотота, скільки лиш хочете; але позаяк припускаю, що не умієте робити калиток, щоб там ваше золото сховати, для того даю вам їх тузін яко дарунок в заміну за вашу цінну розправу“.

— **Обмеженє свистових сигналів на залізницях**. З огляду на то, щоби маніпуляція в руху залізничім відбувала ся, о скільки можна, тихо і з уваги на то, що занадто часто давнє сигналів паровою свиставкою на льокомотиві з одної сторони притуплює персонал на такі сигнали, з другої же стає ся дуже докучливим подорожним і людем мешкаючим здвж шляху, обмежено ті сигнали значно вже в 1905 р., коли то увійшов в жите новий порядок сигналовий. Досвіді, пороблені в сїм напрямі, показави ся користні і длятого міністерство залізниць постановило завести на пробу на оден рік ще дальше обмеженє сигналів свиставкових. Після сего розпорядженя міністерства, котре увійшло в жите вже з днем 15. с. м., сигнал „позір“ (довгий свист), котрий давано при відході всяких поїздів зі стациї, відпадає при всіх тих поїздах, що мають переходячу через цілий поїзд гальму, отже майже без виньки при всіх поспішних і особових поїздах. При поїздах, що не мають

такої гальми, отже при всіх поїздах товарних мусить той сигнал зі względu на безпеку бути задержаний. Ще в більшій мірі буде обмежений ужиток парової свиставки в службі в огрівальні і при пересуванню вагонів, в котрій то службі доси дуже надуживаний сигнал „скликування персоналу“ (на переміну кілька високих і низьких тонів свистових) строго наказано. При їзді на шляху будуть сигнал „позір“ давати лише перед віздом до такого тунелю, котрий не видно на скрізь. Дальше буде сигнал „позір“, даваний доси при переїзді попри більші будинки, відтак при доїзджуванню до стайцій, пристанків і при переїзді через довші стайції, обмежений лиш на безусловно зі зглядів безпеки конче потрібні случаи. Доси при поїздах особових, задержаних на шляху, коли подорожнім вільно було висідати, давано три або й чотири рази сигнал, щоби знов всідали; від тепер буде свиставка лиш раз свистати. При поїздах з другою, тручаючою локомотивою свистали доси обі локомотиви аж до хвилі, коли поїзд рушив, всего разом 11 разів; тепер то число сигналів зменшено на чотири.

Оповідки.

— „Довбуш“ на сцені. Театр аматорів львівського „Сокола“ виставить в неділю дня 24. с. м. ще не грану трагедию в 5 діях а 7 відслонках Юрія Федьковича „Довбуш“. Початок точно о 7. год. Білети продає „Сокільський Базар“.

— На Ясну Гору. Подібно як в минулих роках і сего року приготує ся богоміле в честь Пресвятої Богородиці на Ясну Гору до Гошова. Люди так зі Львова, як і з околиці бажаючи взяти участь в сїм св. богомілю, зволить зголосити ся до оо. Василян у Львові ул. Жовківська ч. 36. Зголошувати ся можна або самим або через своїх Ви. Отців духовних. Ціна їзди там і назад залізницею (3 кляса) вносить: зі Львова 4 К 10 с, з Пустомит 3 К 40 с, зі Щирца 3 К 20 с, з Миколаєва 2 К 70 с. Відїзд богоміля є назначений на 30. н. ст. мая с. р. рано. Поворот 31. н. ст. мая вечером. Близші відомости подасть при замовленню білетів монастир. Христос во скрес! — *Оо. Василяни ул. Жовківська ч. 36. Львів, дня 8. мая 1908.*

— На могилі заслуженого народного діяча. В Жукові, бережанського повіта, відбуде ся дня 6. червня (в суботу) около 8. год. рано посвячене пам'ятника, поставленого заходами громадян Жукова, Гинович і Шумлян на могилі першого просвітителя Бережанщини, пок. о. Сильвестра Лепкого, (що писав поезії під псевдонімом Марко Мурава). На се торжество повітова організація запрошує всі українські товариства, всіх приятелів покійного з бережанської і подальшої України. Окремих запрошень не висилає ся. — *Свящ. Король, Гр. Волощук.*

— В Тереволі відбуде ся дня 24. с. м. в Читальні вечерок в честь Т. Шевченка заходом „Рускої Бібліотеки“ і „Читальні“. Участь беруть пп. Олена Яцишинівна, п'яїстка зі Львова, о. Купчинський, цитрист з Сороцька, А. Малиновський, тенор і ин. Початок о 8. год. вечером.

— В Копичинцях будуть заг. збори філії „Просвіти“ дня 28. с. м. о 11. год. рано в салі „Народного Дому“. Читальні „Просвіти“ мають вислати своїх відпоручників.

— Із перемиської епархії. Завідательство парохій дістали оо.: Михайло Карняк в Посаді Риботицькій і Вас. Кузяк в Кушовичах. — Сотрудництва дістали оо.: Конст. Бугера (самостійне) в Межиброді і Стефан Кійко в Угнові. О. Ярослав Карняк іменованний постійним катехитом при народ. школах в Ліску. — Відпуску для покращення здоров'я дістали оо.: Лев Козаневич на три місяці, Алек. Малиркевич на два місяці, Амт. Слоцький, Сильв. Баранецкий і Киприян Сінкевич по 8 неділі, Евген Омелянський, Ал. Івасівка і Іван Володьківський по 4 неділі. — Увільнені від конкурсового іспита оо.: Йосиф Гумецкий і Теоф. Грушкевич. — Сотрудництво в Ліпі дістав о. Михайло Дяк.

— Товариські телефони. Внаслідок жалоб абонентів телефонічних на труднощі в осягненню

получення зі стайціями товарискими (співуділовими) звертає ся увагу всіх абонентів львівської сіти телефонічної на сю обставину, що для стайцій товариських є в центральній стайції телефонічній уряджений окремий центральний (збірний) апарат, котрий посередничить прилученню стайцій товариських зі звичайними телефонічними стайціями. В виду того є дуже пожадане, щоби жадаючи зі стайції товариської получення зі звичайною стайцією або відворотом жадати наперед получення з дотичним збірним (центральним) апаратом, а доперва по одержанню сего получення подати число жаданої стайції будьто товариської будьто звичайної (прим. абонент звичайної стайції ч. 816. бажає розмовити ся з товариською стайцією ч. 2017/П. В сій цілі дзвонить до центральної стайції а по зголошенню ся сеї жадає наперед получення з центральним апаратом для стайцій товариських, а коли учує зголошене, жадає доперва тоді получення з ч. 2017. римска двійка. На відворот, абонент стайції ч. 2017/П. хоче розмовити ся зі стайцією ч. 816. жадає наперед получення з центральним апаратом для звичайних стайцій а доперва потому жадає получення з ч. 816).

Посмертні оповістки.

— Емілія з Крушельницьких Гудикова, вдова по бл. п. о. Якові Гудику, упокоїла ся в Боратковичах к. Городка дня 13. с. м. в 62. році житя. В. й п.!

Телеграми

з дня 19. мая.

Відень. Вчера по полудни була конференція президента кабінету бар. Бека з міністрами Прадем, Пашком і Кляйном. Предметом нарад був проєкт язикового закона, який має вийти.

Прага. Вчера вечером відбули ся збори народних соціалістів в справі обговорення політичного положення. По зборах урядили вічевики демонстрацію перед будинком головної пошти. Товпа зросла небавом до 4.000 голов. Потім уряджено демонстрацію перед німецьким театром і повибивано в театрі шибі. Поліцію привитано каміннями і зранено много поліціантів. З товпи упало також кілька револьверових стрілів. Вкінці поліція розігнала демонстрантів

Берлін. З Петербурга доносять, що в Царськ Селі арештовано 18-літню студентку, підозрілу о намір dokonання замаху на царя. Тої самої ночі арештовано 60 студентів і студенток, підозрілих о належане до заговору.

Лікар

Др. Володимир Янович

мешкає від 1. мая с. р.

в Стахиславові, улица Голуховського

(давнійше СЕРЕДНА) ч. 1.

НАРОДНА ГОСТИННИЦЯ

Готель, реставрація і калярня — ріг ул. Спектускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 18. с. м.: Славка Кузелівна, Бережани; Анна Кульнака, Корениця; Ярослав Шуль, Рожанка вижна; Микола Захаряевич, Радимно; о. Александер Лебедович, Сорока; Лев Рогатин, Золочів.

В книгарні Тов. ім. Шевченка можна купити:

- 1) Розважання про терпіння І. Хр. — Ул. о. Е. Гузар. — Ціна 1 К без п. пер.
- 2) Розважання про терпіння І. Хр. для шкільних дітей. Ул. о. Ев. Гузар. Ціна 50 с. без п. почт.
- 3) Боротьба Дрепера з вірою. Я. Л. — Ціна 40 сот. без п. почт.

Працюйте і шарті!

Товариство взаємного кредиту

„Дністер“

стоваришене зар. з обмеженою порукою у Львові.

приймає вкладки на книжочки щадінчі на 4%, уділяє позички на скрипти за інтабуляцією на 6 прц.; і сплату розкладає на 10 до 15 літ (при 30 ратах піврічних виносить рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 К 8 сот. від кожних 100 К позички.

Векслі приймають ся тільки 3 місячні, а 3 підписами, на 6 прц. до 7 прц.

Членами можуть бути позичку і дістати тільки члени об'єднані в „Дністрі“.

3 зисків уділив „Дністер“ на публичні добродійні цілі квоту 45.835 корон.

Вкладки	2.795.188 К.
Позички уділені	3.410.684 К.
Удїл членські	234.308 К.
Цїни папери	180.452 К.
Фонд резервовий і інші	43.842 К.
Льокація	182.206 К.

Канцелярії Товариства при ул. Рускій ч. 20 отворені перед полуднем від 8—2 год.

Контора виміни

ц. к. уприв. галицького акційного

БАНКУ

Гіпотечного

поручає

яко добру і певну льокацію

- 4% листи гіпотечні
 - 4 1/2% листи гіпотечні
 - 5% листи гіпотечні преміювані
 - 4% листи Товариства кредитового земского
 - 4 1/2% листи Банку кравого
 - 4% листи Банку кравого
 - 5% облигації комунальні Банку кравого
 - 4% позичку краву
 - 4% облигації пропінацийні і всілякі ренти державні
- Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

Розклад залізничних поїздів

важний від 1. мая 1908.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночі
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:45	9:50
Кракова	7:25	9:50	—	8:40	2:30
Ришева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:15	5:40	10:30
Чернівць	8:07	—	2:05	5:57	9:30
Черновець	—	—	—	—	12:20
Станиславова	5:40	—	—	—	—
Коломї	—	10:20	—	—	—
Стрия	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Пустомит	7:29	11:43	3:50	—	11:00
Самбора	8:00	10:30	2:00	—	9:10
Любіня	8:00	10:30	2:00	9:10	—
Рава рускої	7:10	12:40	4:50	—	—
Янова	8:26	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	—	12:40	4:50	8:20
Брухович	8:15	—	—	—	—
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:45	9:50

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночі
Кракова	3:50	8:25	2:45	7:00	11:15
Кракова	—	8:40	6:12	7:35	12:45
Ришева	—	—	3:30	—	—
Підволочиск	6:20	10:40	2:16	7:45	11:10
Черновець	6:10	9:35	2:23	—	10:38
Черновець	—	—	—	—	2:50
Станиславова	—	—	—	2:40	—
Коломї	—	—	—	6:03	—
Стрия	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Пустомит	7:30	—	2:25	6:42	11:25
Самбора	6:00	9:05	4:00	—	10:45
Любіня	6:00	9:05	—	4:00	10:45
Рава рускої	6:14	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	7:21	11:05	—	—	—
Брухович	6:14	—	3:35	7:10	11:35†
Зимної води	3:50	8:40	3:30	7:35	11:10

ЗАМІТКА: Поспішні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучі лише в неділі означені †.